

การจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management : KM)

เรื่อง

การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
สำหรับดอกเบี้ยเงินฝากที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์



สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

คำนำ

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เรื่อง “การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับดอกเบี้ยเงินฝากที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์” จัดทำขึ้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สมาชิกและสมาชิกสมทบของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับดอกเบี้ยเงินฝากที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ประกอบด้วย การรับฝากเงิน ๒ ประเภท คือการรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ และประเภทประจำ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๖๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๕๑) ตามความแห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ รวมทั้งประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๔๖) เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า องค์ความรู้นี้จะ เป็นประโยชน์แก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ในการใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานส่งเสริมสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านทุก ๆ ท่าน

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย
กรมส่งเสริมสหกรณ์
กันยายน ๒๕๖๒

สารบัญ

เรื่องที่	หน้า
๑. เงินฝากประเภทออมทรัพย์	
ประมวลรัษฎากร ส่วน ๒ การเก็บภาษีจากบุคคลธรรมดา.....	๑
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๔๖)	๑
บทสรุป.....	๒
๒. เงินฝากประเภทประจำ	
ประมวลรัษฎากร ส่วน ๒ การเก็บภาษีจากบุคคลธรรมดา.....	๒
พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๖๔) พ.ศ. ๒๕๖๑.....	๓
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๕๑)	๓
บทสรุป.....	๔
ภาคผนวก	
พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๖๔)	
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๕๑)	
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๔๖)	



การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

สำหรับดอกเบียเงินฝากที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

ตามที่ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๖๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และได้มีการออกประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๕๑) ตามความแห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ รวมทั้งประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๕๖) เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับดอกเบียเงินฝากที่ได้รับจากธนาคารในประเทศ สหกรณ์และสหกรณ์ออมทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ รวมทั้งผลตอบแทนจากการฝากเงินตามหลักการศาสนาอิสลาม จึงทำให้เกิดข้อสงสัยว่าสมาชิกของสหกรณ์จะได้รับผลกระทบตามกฎหมายดังกล่าวหรือไม่และสหกรณ์จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดดังกล่าวอย่างไรบ้าง

เพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สมาชิกและสมาชิกสมทบของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับดอกเบียเงินฝากที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์เป็นแนวทางเดียวกัน ดังนั้น จะต้องพิจารณาจากการรับฝากเงินตามมาตรา ๔๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งบัญญัติให้สหกรณ์สามารถรับฝากเงินจากสมาชิก (รวมถึงสมาชิกสมทบ) สหกรณ์อื่น สมาคมฉาบฉวยสงเคราะห์ที่เป็นไปตามเงื่อนไข และนิติบุคคลที่เป็นไปตามเงื่อนไข ได้ ๒ ประเภท คือ การรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์และประเภทประจำ ซึ่งดอกเบียเงินฝากที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์จากการฝากเงินแต่ละประเภท จะมีการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ต่างต่างกัน ดังนี้

๑. เงินฝากประเภทออมทรัพย์

● ประมวลรัษฎากร ส่วน ๒ การเก็บภาษีจากบุคคลธรรมดา

มาตรา ๔๒ เงินได้พึงประเมินประเภทต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้...

(๘) ดอกเบียดังต่อไปนี้

(ก) ดอกเบียสลากออมสินหรือดอกเบียเงินฝากออมสินของรัฐบาลเฉพาะประเภทฝากเพื่อเรียก

(ข) ดอกเบียประเภทเงินฝากออมทรัพย์ที่ได้รับจากสหกรณ์

(ค) ดอกเบียเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักรที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามประเภทออมทรัพย์เฉพาะกรณีที่มีเงินได้ได้รับดอกเบียดังกล่าวในจำนวนรวมกันทั้งสิ้นไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดปีภาษีนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

● ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๕๖)

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๕๖) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับดอกเบียเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามประเภทออมทรัพย์และผลตอบแทนเงินฝากตามหลักการของศาสนาอิสลามที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามตามหลักการวะดีอะฮ์ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ออกโดยอาศัยอำนาจตามความมาตรา ๔๒ (๘) (ค) แห่งประมวลรัษฎากร

๒. ดอกเบียเงินฝากประเภทออมทรัพย์ที่ได้รับจากธนาคารในประเทศและผลตอบแทนเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามที่ได้รับจากธนาคารในประเทศตามหลักการวะดีอะฮ์ ทุกบัญชีรวมกัน ที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีจำนวนทั้งสิ้นไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ตลอดปีภาษีนั้น

- **บทสรุป**

๑. สมาชิกและสมาชิกสมทบที่มีเงินได้จากดอกเบี้ยเงินฝากประเภทออมทรัพย์จากสหกรณ์ ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินได้พึงประเมินดังกล่าว (ทั้งจำนวน) ไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เนื่องจากเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๔๒ (๘) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร

๒. กรณีดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินฝากประเภทออมทรัพย์ส่วนที่ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาทที่ได้รับยกเว้นภาษีตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร (ฉบับที่ ๓๔๖) นั้น ใช้บังคับเฉพาะดอกเบี้ยเงินฝากและผลตอบแทนเงินฝากที่บุคคลธรรมดาได้รับจากธนาคารในประเทศตามมาตรา ๔๒ (๘) (ค) แห่งประมวลรัษฎากรเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบต่อดอกเบี้ยเงินฝากประเภทออมทรัพย์ที่สมาชิกและสมาชิกสมทบได้รับจากสหกรณ์แต่อย่างใด

๒. เงินฝากประเภทประจำ

สำหรับดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำที่สมาชิกและสมาชิกสมทบได้รับจากสหกรณ์ ถือเป็นเงินได้พึงประเมินที่จะต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ก) แห่งประมวลรัษฎากร และสหกรณ์มีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย สำหรับดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำที่จ่ายให้แก่สมาชิกและสมาชิกสมทบซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วย

แต่ทั้งนี้ สมาชิกและสมาชิกสมทบของสหกรณ์อาจได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ที่ได้รับจากดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำ ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๖๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศอธิบดีกรมสรรพากรที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งข้อกำหนดตามพระราชกฤษฎีกาฉบับเดิมจะยกเว้นเฉพาะดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือน ที่ได้รับจากธนาคารในประเทศและสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ซึ่งหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดใหม่ยังคงเป็นดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือนเช่นเดิม แต่กำหนดเพิ่มเติมให้ครอบคลุมถึงผลตอบแทนเงินฝากที่ได้รับจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามด้วย โดยมีสาระสำคัญดังนี้

- **ประมวลรัษฎากร**

มาตรา ๓ บรรดารัษฎากรประเภทต่าง ๆ ซึ่งเรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรนี้ จะตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อการต่อไปนี้ได้ คือ


(๑) ลดอัตรา หรือยกเว้นเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ กิจการ หรือสภาพของท้องถิ่นบางแห่งหรือทั่วไป...

ส่วน ๒ การเก็บภาษีจากบุคคลธรรมดา

มาตรา ๔๐ เงินได้พึงประเมินนั้นคือ เงินได้ประเภทดังต่อไปนี้ รวมตลอดถึงค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้สำหรับเงินได้ประเภทต่าง ๆ ดังกล่าว ไม่ว่าในทอดใด...

(๔) เงินได้ที่เป็น

(ก) ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยตัวเงิน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่อยู่ในบังคับต้องถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเฉพาะส่วนที่เหลือจากถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว หรือผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอนกับราคาจำหน่ายตัวเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหน้าที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออกและจำหน่ายครั้งแรกในราคาต่ำกว่าราคาไถ่ถอน รวมทั้งเงินได้ที่มีลักษณะทำนองเดียวกับดอกเบี้ย ผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่ได้จากการให้กู้ยืมหรือจากสิทธิเรียกร้องในหนี้ทุกชนิดไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ก็ตาม...

● พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๖๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ 

ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐๑) พ.ศ. ๒๕๓๙ และมีบทบัญญัติสำคัญที่เกี่ยวข้อง คือ

๑. ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ (๑) ประกอบมาตรา ๔๐ (๔) (ก) แห่งประมวลรัษฎากร

๒. ให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๔) (ก) ที่เป็นดอกเบี้ยเงินฝากที่ได้รับจากการฝากเงินกับธนาคารในประเทศและสหกรณ์ออมทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ รวมทั้งผลตอบแทนเงินฝากที่ได้รับจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามตามหลักการมุกอเราะฮะบะฮ์กับธนาคารในประเทศ (เพิ่มเติม : ผลตอบแทนเงินฝากฯ)

๓. ดอกเบี้ยเงินฝากหรือผลตอบแทนเงินฝากตามข้อ ๒ ต้องเกิดจากการฝากเงินเป็นรายเดือนติดต่อกันมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือนนับแต่วันที่เริ่มฝาก โดยมียอดเงินฝากแต่ละคราวเท่ากันแต่ไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน และรวมทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด (คงเดิม)

๔. กรณีผู้ฝากเงินปฏิบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในข้อ ๓ จะหมดสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้หากธนาคารหรือสหกรณ์ได้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากหรือผลตอบแทนเงินฝากไปแล้ว จะต้องนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ส่วนที่ขาดพร้อมกับเงินเพิ่มร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือน (คงเดิม)

● ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๕๑) 

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๕๑) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารภายในประเทศ ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ หรือผลตอบแทนเงินฝากที่ได้รับจากการฝากเงินตามหลักการศาสนาอิสลามตามหลักการมุกอเราะฮะบะฮ์ ซึ่งเป็นการฝากเงินในประเทศ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ออกโดยอาศัยอำนาจมาตรา ๔ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๖๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารหรือสหกรณ์ออมทรัพย์ และผลตอบแทนเงินฝากตามหลักการมุกอเราะฮะบะฮ์ ที่จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

๒.๑ เป็นดอกเบี้ยเงินฝากหรือผลตอบแทนเงินฝากจากบัญชีเงินฝากที่มีผู้มีเงินได้เปิดขึ้นใหม่ โดยเฉพาะแยกต่างหากจากบัญชีเงินฝากประเภทอื่น (เพิ่มเติม : ผลตอบแทนเงินฝากฯ)

๒.๒ ผู้มีเงินได้จะมีบัญชีเงินฝากที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้เพียงบัญชีเดียว (คงเดิม)

๒.๓ ชื่อบัญชีเงินฝากต้องเป็นชื่อของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และต้องแจ้งเลขประจำตัวประชาชนพร้อมแสดงบัตรประจำตัวประชาชนต่อธนาคารหรือสหกรณ์ (แก้ไข : จากบัตรและเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร)

๒.๔ ขาดการฝาก หรือฝากไม่ครบตามวงเงินที่กำหนด หรือฝากล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด กรณีใดกรณีหนึ่งหรือทุกกรณีรวมกันเกินสองเดือนไม่ได้ (ปรับปรุงข้อความ)

๒.๕ การถอนเงินฝากก่อนครบกำหนดจ่ายคืนเงินฝาก จะหมดสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ (คงเดิม)

๓. ธนาคารและสหกรณ์ที่เป็นผู้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากหรือผลตอบแทนเงินฝาก ต้องส่งข้อมูลของผู้ฝากเงินต่อสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภายในเดือนมกราคมของปีถัดไป (คงเดิม)

- **บทสรุป**

พระราชกฤษฎีกาฯ และประกาศอธิบดีกรมสรรพากรฯ ที่กำหนดขึ้นใหม่สำหรับการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินฝากประเภทประจำไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือน มีสาระสำคัญแตกต่างจากข้อกำหนดเดิม เฉพาะการเพิ่มเติมให้ครอบคลุมถึงผลตอบแทนเงินฝากที่ได้รับจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามตามหลักการมูฎอเราะบะฮ์กับธนาคารในประเทศเท่านั้น จึงไม่มีความแตกต่างจากการให้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้จากดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือน ที่สมาชิกและสมาชิกสมทบของสหกรณ์ออมทรัพย์เคยได้รับการยกเว้นอยู่ก่อนหน้านี้แต่อย่างใด

ภาคผนวก

ประมวลรัษฎากร

<http://web.krisdika.go.th/data/law/law๔/%BB๐๘/%BB๐๘-๒๐-๙๙๙๙-update.pdf>

พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๖๔)

https://www.rd.go.th/publish/fileadmin/user_upload/kormor/newlaw/dc๖๖๔.pdf

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๕๑)

http://www.rd.go.th/publish/fileadmin/user_upload/kormor/newlaw/dg๓๕๑.pdf

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๕๖)

https://www.rd.go.th/publish/fileadmin/user_upload/kormor/newlaw/dg๓๕๖